

A1 MINTA(B) 2. zárthelyi MEGOLDÁS

GTK Nemzetközi Gazdálkodás és Pénzügy Számvitel szakos hallgatóinak

1. Számítsa ki a következő határértékeket!

$$\text{a) } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x+x^2}-1}{x} \quad \text{b) } \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{e^{3x}}$$

(5 pont)

Megoldás.

$$\begin{aligned} \text{a) } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x+x^2}-1}{x} &= \frac{0}{0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1+x+x^2-1}{x(\sqrt{1+x+x^2}+1)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+x^2}{x(\sqrt{1+x+x^2}+1)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1+x}{\sqrt{1+x+x^2}+1} = \frac{1}{2} \\ \text{b) } \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{e^{3x}} &= \frac{\infty}{\infty} \rightsquigarrow \text{L'H} \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{3e^{3x}} = \frac{\infty}{\infty} \rightsquigarrow \text{L'H} \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2}{9e^{3x}} = \frac{2}{\infty} = 0. \end{aligned}$$

2. Írja fel az alábbi függvény $x_0 = 1$ ponthoz tartozó érintőjének egyenletét!

$$f(x) = x^3 \cos(3x - 3)$$

(5 pont)

Megoldás. $f(1) = 1^3 \cos(0) = 1.$

$$f'(x) = 3x^2 \cos(3x - 3) - 3x^3 \sin(3x - 3).$$

$$f'(1) = 3 \cdot 1^2 \cos(0) - 3 \cdot 1^3 \sin(0) = 3.$$

Az érintő egyenlete

$$y = 3(x - 1) + 1.$$

3. Ha egy adott termék előállítására x petákat költünk, akkor azt később $10 + 12\sqrt{x}$ petákért tudjuk eladni. Mennyit költsünk az előállításra, hogy a hasznunk a lehető legtöbb legyen termékenként? (5 pont)

Megoldás. Az egy terméken keletkezett hasznunk

$$h(x) = (10 + 12\sqrt{x}) - x,$$

ahol $x \in (0, \infty)$ lehet. Ekkor keresve a $h(x)$ pozitív számokon vett globális maximumát

$$h'(x) = \frac{12}{2\sqrt{x}} - 1.$$

A lokális szélsőérték keresésére meghatározzuk a függvényderivált zérushelyeit $\frac{12}{2\sqrt{x}} - 1 = 0$, ha $6 = \sqrt{x}$, azaz $x = 36$.

x	$(0, 36)$	36	$(36, \infty)$
f'	$+$	0	$-$
f	$\nearrow$	lok.max.	$\searrow$

Azaz $x = 36$ -ban globális maximumhelye van a haszonfüggvénynek, értéke itt $10 + 12 \cdot 6 - 36 = 46$. Tehát 36 petákat kell költenünk egy termék előállítására, hogy hasznunk termékenként a maximális 46 peták legyen.

4. Adja meg azokat az intervallumokat, amelyeken az f függvény konvex, illetve konkáv. Van-e a függvénynek inflexiós pontja?

$$f(x) = x^3 - 3x^2$$

(5 pont)

Megoldás. Az értelmezési tartomány $\mathbb{R}$. A konvexitás vizsgálatához határozzuk meg a függvény második deriváltját

$$f''(x) = (x^3 - 3x^2)'' = (3x^2 - 6x)' = 6x - 6.$$

Ennek zérushelye $6x - 6 = 0$, azaz $x = 1$ -ben van.

x	$(-\infty, 1)$	1	$(1, \infty)$
f''	$-$	0	$+$
f	$\frown$	infl.	$\smile$

Mivel a derivált $x < 1$ -re negatív, így ott konkáv a függvénygrafikon. $x > 1$ esetén a derivált pozitív, így ott konvex a függvény. Az $x = 1$ -ben inflexiós pontja van a függvénynek.